

Yönetim Kurulu Başkan

Prof. Dr. Cengiz
CANPOLAT

2. Başkan

Prof. Dr. Nurdan
TAÇYILDIZ

Bilim Kurulu Başkanı

Prof. Dr. Nilgün KURUCU

Genel Sekreter

Prof. Dr. Dilek İNCE

Sayman

Prof. Dr. Handan
DİNÇASLAN

Üyeler

Prof. Dr. Elif Güler

Uzm. Dr. Sema Vural

Sayın TPOG Üyesi,

Kanser COVID-19 enfeksiyonu riskini ve mortalitesini artıran komorbid hastalıklardandır. Son 6 ay içinde herhangi bir kemoterapi, hedefe yönelik tedavi veya yoğun radyoterapi almakta olan, kök hücre nakli yapılmış kanserli çocuklar hem bağışıklık sistemlerinin zayıflığı nedeniyle enfeksiyona duyarlıdırlar, hem de kontrol, tetkik ve tedaviler nedeniyle enfeksiyonlu veya taşıyıcı kişilerle temas riskleri yüksektir. Sağlık Bakanlığının 20.03.2020 tarih ve 14500235-403.99 sayılı Pandemi Hastaneleri konulu genelgesinde 3. Basamak hastaneler “Pandemi Hastanesi” olarak tanımlanmış olup Çocuk Onkoloji Klinikleri de çoğunlukla bu tanım kapsamındaki hastanelerde bulunmaktadır. Genelgenin 4. maddesinde COVID-19 hastalarının takibi için ayrı klinik servislerin belirlenmesi, tedavisi başlamış ve devam etmesi gereken hastaların bulunduğu onkoloji-hematoloji ve kemik iliği nakil merkezlerindeki yatakların ise normal olarak kullanılmaya devam edilmesi önerilmektedir.

Mevcut koşullarda, kanserli çocukların takip ve tedavi süreçlerinde COVID-19 şüphesi olan hastalarla temasının önlenmesi için dikkat edilecek noktalar ve kanserli bir çocukta COVID-19 enfeksiyonu şüphesi olması durumunda izlenecek yol konusunda Sağlık Bakanlığının, Ulusal ve Uluslararası kuruluşların ve kılavuzların önerileri doğrultusunda bazı noktalara dikkatinizi çekmek istiyoruz.

1. Hastaneye başvuran diğer tüm hastalarda olduğu gibi çocuk onkoloji bölümüne başvurmak üzere gelen tüm çocukların ve ailelerinin de çocuk onkoloji poliklinik/servislerine kabul edilmeden önce gerekli korunma önlemlerine uyum (Maske takma, sınırlı sayıda refakatçi eşliği, vb) ve COVID-19 şüphesi açısından değerlendirilmesi önerilir.
2. Hastalar hastaneye tek bir girişten alınarak ön-triyaj alanında gerekli değerlendirmeler yapıldıktan sonra ilgili bölümlere yönlendirilmelidir. Eğer hastanenin fiziksel özellikleri, idari düzenlemeleri nedeniyle çocuk onkoloji hastaları ana ön-triyaj alanından geçmeden onkoloji kliniklerine giriş yapıyorsa, bu girişlerde de bir ön triyaj yapılarak şüpheli durumlarda hastaların onkoloji poliklinik veya tedavi ünitelerine kabul edilmeden hastanenin belirlediği birime/ ana ön-triyaj alanına yönlendirilmesi önerilir.

3. Hasta çocuk veya ailesinde aşağıdaki sorunlardan birinin varlığının saptanması durumunda onkoloji poliklinik veya tedavi ünitelerine kabul edilmeden COVID-testi ve gerekli diğer incelemeler açısından değerlendirilmek üzere hastanenin şüpheli olgular için belirlediği birime/COVID-19 polikliniğine, “kanser tedavisi gören yüksek riskli hasta” olduğu vurgusu ile yönlendirilmesi önerilir.
 - a. Temas öyküsü: i. COVID – 19 tanısı alan birisi ile temas varlığı, ii. Aynı hane halkı içerisinde son 14 gün içerisinde solunum yolu enfeksiyonu tanısı ile hastaneye yatışı olan birisinin varlığı , iii. Aynı hane halkı içerisinde ateş, öksürük, solunum sıkıntısı şikayetleri olan birisinin varlığı
 - b. COVID-19 enfeksiyonu şüphesi: i. Ateş, ii. Öksürük, iii. Solunum sıkıntısı bulguları
4. Nötropenik ateş şüphesiyle başvuran hastaların da yukarıda sıralanan maddeler uyarınca sadece ateş varlığı teyit edildiği takdirde bile COVID-19 testi ve gerekli diğer incelemeler açısından değerlendirilmek üzere hastanenin belirlediği birime/COVID-19 polikliniğine yönlendirilmesi önerilir.
5. Yukarıda sıralanan temas öyküsü ve COVID-19 enfeksiyonu şüphesi bulgularının varlığı nedeniyle hastanenin belirlediği birim/COVID-19 polikliniğine yönlendirilen ve oradaki değerlendirmesi sonucu COVID-testi yapılmasına ve yatırılarak izolasyonuna/izlemine karar verilen hastaların onkoloji poliklinik, klinik veya tedavi ünitelerine kabul edilmemesi, olası-COVID hastaları için hazırlanan servislerde izlenmesi önerilir. Şüpheli olguların, şüphe ortadan kalkıncaya kadar diğer kanserli çocuklarla temasını önlemek, özellikle de bu çocukların kanser tanı ve tedavisi nedeniyle yüksek riskli grupta olduğu göz önüne alındığında, hayati önem arz etmektedir. Bu nedenle şüphe kesin olarak ortadan kalkıncaya kadar bu çocukların onkoloji poliklinik, klinik veya tedavi ünitelerine kabul edilmemesi önerilir.
6. Sağlık Bakanlığınının 20.03.2020 tarih ve 14500235-403.99 sayılı Pandemi Hastaneleri konulu genelgesi uyarınca kanserli çocukların tedavileri kendi servislerinde devam ederken, olası/kesin COVID-19 tanısı olan hastaların (bu kanserli bir çocuk da olsa) farklı servislerde izleneceği vurgulanarak kanserli çocukların COVID-19 şüphelileri ile temasının engelleneceği teyit edilmektedir.
7. Kiniklerin ayrılmasının yanı sıra kanserli çocukların bakım ve tedavisi ile ilgilenen sağlık personeliyle, COVID-19 poliklinik ve servislerinde görevli sağlık personelinin de ayrılması kritik öneme sahiptir. Aksi takdirde bu personelin hastalığı immünitesi zayıf, hastalık açısından yüksek risk grubundaki kanserli çocuklara taşınması riski ortaya çıkacaktır. Bu konuda klinik sorumluları ve yetkililer tarafında gerekli düzenlemelerin yapılması önerilir.

